

Bydgoszcz, dnia 28 lutego 2020 r.

RIO-KF-4104-69/2019

Starosta Świecki
ul. Gen. Józefa Hallera 9
86-100 Świecie

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) oraz § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Świeciu kontrolę problemową gospodarki finansowej Powiatu Świeckiego, udokumentowaną protokołem kontroli Nr RIO/KF/69/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Pani Staroście w dniu jego podpisania.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przekazuje Pani Staroście niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

- W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- przekazanie w latach 2017-2019 z budżetu Powiatu Świeckiego dotacji dla Gminy Świecie na zadanie pod nazwą „*Bieżące utrzymanie zieleni*” w łącznej wysokości 2.800.000,00 zł niezgodnie z postanowieniami zawartych umów (strony 10, 13, 21-25 protokołu kontroli, akta kontroli Nr: 69/19/4-15, 69/19/35-41, 69/19/45),

W wyniku kontroli ustalono, że Powiat Świecki udzielił Gminie Świecie (w latach 2017-2019) pomocy finansowej w formie dotacji celowej na zadanie związane z bieżącym utrzymaniem zieleni w łącznej wysokości 2.800.000,00 zł (art. 220 ust. 1 ustawy o finansach publicznych). Warunki udzielenia pomocy finansowej określone zostały w zawartych umowach: FN 13/2017 z dnia 10 stycznia 2017 r., FN 1/2018 z dnia 20 lutego 2018 r. oraz z dnia 25 lutego 2019 r. Wszystkie umowy zostały podpisane przez: Starostę Świeckiego, Wicestarostę, Skarbnika Powiatu, Burmistrza Świecia i Skarbnika Gminy,

Stosownie do postanowień § 2 ww. umów, dotacje celowe miały zostać przekazane „w terminie 14 dni od daty otrzymania potwierdzonej kopii końcowego protokołu odbioru robót”. Kontrolujący ustalił, że beneficjent dotacji nie przedłożył kopii przedmiotowego dokumentu. Gmina Świecie składała wyłącznie sprawozdania ze sposobu wykorzystania dotacji zawierające zestawienie faktur (stosownie do § 4 zawartych umów). Potwierdzone kopie protokołów końcowych odbiorów robót nie były przez Starostwo egzekwowane.

Kontrolujący stwierdził, że dotacje w wysokościach: 1.100.000,00 zł w 2017 r., 900.000,00 zł w 2018 r. oraz 800.000,00 zł w 2019 r. przekazano w oparciu o sprawozdania ze sposobu wykorzystania dotacji, zamiast na podstawie potwierdzonych kopii końcowych protokołów odbiorów robót, tj. niezgodnie z § 2 zawartych umów.

Ponadto analizując złożone w latach 2018-2019 przez Gminę Świecie sprawozdania, kontrolujący ustalił, że w załączonych zestawieniach ujęte zostały faktury wystawione przed zawarciem ww. umów, tj. przed dniem 20 lutego 2018 r. oraz 25 lutego 2019 r. na łączną kwotę 136.162,63 zł, a mianowicie:

- a) faktura Nr SGF-2018-01/1 z dnia 31 stycznia 2018 r. na kwotę 9.490,50 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 1 marca 2018 r.),
- b) faktura Nr FZ/01/3/18 z dnia 31 stycznia 2018 r. na kwotę 23.505,23 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 2 marca 2018 r.),
- c) faktura Nr 14/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r. na kwotę 31.185,00 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 28 lutego 2018 r.),
- d) faktura Nr 22/2018 z dnia 8 lutego 2018 r. na kwotę 8.910,00 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 7 marca 2018 r.),
- e) faktura Nr SGF-2019-01/1 z dnia 15 stycznia 2019 r. na kwotę 9.489,96 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 20 lutego 2019 r.),
- f) faktura Nr FZ/01/5/19 z dnia 31 stycznia 2019 r. na kwotę 23.206,94 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 1 marca 2019 r.),
- g) faktura Nr 7/1/2019 z dnia 31 stycznia 2019 r. na kwotę 30.375,00 zł (zapłacona przez Gminę Świecie w dniu 1 marca 2019 r.).

Podczas kontroli stwierdzono, że umowy zawarte w latach 2017-2019, pomiędzy Powiatem Świeckim, a Gminą Świecie nie określały terminu wykorzystania dotacji oraz terminu zwrotu niewykorzystanej dotacji.

Zgodnie z art. 220 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2019 r. o finansach publicznych, z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej, a podstawą jej udzielenia jest zawarta umowa, która powinna zawierać wszystkie elementy wskazane w art. 250 ustawy.

Tym samym obowiązkiem jednostki było określenie w podpisanych, w dniach: 10 stycznia 2017 r., 20 lutego 2018 r. oraz 25 lutego 2019 r., umowach wszystkich postanowień wymaganych przepisem art. 250 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto skoro strony w § 2 ww. umów określiły, że dotacja celowa na bieżące utrzymanie zieleni zostanie przekazana „w terminie 14 dni od daty otrzymania potwierdzonej kopii końcowego protokołu odbioru robót”, to obowiązkiem Gminy Świecie było przedłożenie wymaganego dokumentu, natomiast Powiatu Świeckiego przekazanie dotacji w terminie 14 dni od jego otrzymania.

Odpowiedzialność za powstanie nieprawidłowości ponosi Starosta Świecki na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym kierownik jednostki jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej.

- udzielenie w 2018 r. trzech dotacji dla Ochotniczych Straży Pożarnych na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych w łącznej kwocie 30.000,00 zł, ze środków

pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska, tj. na zadanie nieobjęte kompetencjami powiatu wskazanymi w przepisach art. 403 ust. 1 w związku z art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 ww. ustawy (strony 14-19, 25-26 protokołu kontroli, akta kontroli Nr: 69/19/16-34, 69/19/45),

Powiat Świecki udzielił Ochotniczym Strażom Pożarnym 3 dotacji na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych w łącznej wysokości 30.000,00 zł na podstawie przepisu art. 32 ust. 2 pkt 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 620 ze zm.) w powiązaniu z art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Zgodnie z wyżej przywołanymi przepisami jednostka samorządu terytorialnego na podstawie zawartych umów może udzielić ochotniczym strażom pożarnym dotacji. Umowy dotacyjne zostały zawarte z Ochotniczą Strażą Pożarną w Łowinku w dniu 4 czerwca 2018 r., natomiast z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi w Przysiersku oraz w Wielkim Stwolnie w dniu 6 czerwca 2018 r. Zgodnie z zawartymi umowami Powiat udzielił ww. podmiotom dotacji w wysokości 10.000,00 zł każda z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczych, wykorzystywanego na potrzeby jednostek dotowanych. Dotacje zostały sfinansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska. Stosownie do postanowień § 2 zawartych umów środki finansowe zostały przekazane w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez Ochotnicze Straże Pożarne kserokopii faktur potwierdzających wykonanie zadania (zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych).

W złożonych wyjaśnieniach z dnia 14 grudnia 2019 r. (znak FN.I.1710.2.2019) Starosta Świecki stwierdziła, że dotacje te kwalifikowane były jako związane z ochroną środowiska z powodu faktu, że sprzęt zakupiony przez powiat służy do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych związanych bezpośrednio z ochroną środowiska. Starosta wskazała następujące podstawy prawne udzielenia powyższych dotacji tj. art. 400a ust. 1 pkt 5, 9, i 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799). Zgodnie z ww. przepisami finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje: wspomaganie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska (pkt 5), przedsięwzięcia związane z ochroną powierzchni ziemi, z wyłączeniem remediacji polegających na samooczyszczaniu (pkt 9), inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i zgodne z polityką ochrony środowiska (pkt 42). Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 403 ust. 1 ww. ustawy do zadań powiatów należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42, które to przepisy jednoznacznie wskazują na brak możliwości finansowania Ochotniczych Straży Pożarnych w realizacji ich zadań. W konsekwencji oznacza to, że z ww. środków nie jest dopuszczalne udzielanie dotacji na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych wykorzystywanych przez Ochotnicze Straże Pożarne.

Przyczyną nieprawidłowości jest błędna interpretacja przepisów. Odpowiedzialność za powstanie nieprawidłowości ponosi Starosta Świecki na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym kierownik jednostki jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej.

- ujmowanie w 2018 r. na koncie pozabilansowym 998 (po stronie Ma) zaangażowania wydatków budżetowych z tytułu przyznanych dotacji dla Ochotniczych Straży Pożarnych na podstawie pism w sprawie dokonania przelewu dotacji na rachunki bankowe, zamiast w oparciu o zawarte umowy (strony 26-27 protokołu kontroli),

- nieokreślenie w umowach zawartych z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi: w Łowinku, w Przysiersku oraz w Wielkim Stwolnie (w dniach 4 i 6 czerwca 2018 r.) terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji (strona 26 protokołu kontroli akta kontroli Nr 69/19/19, 69/19/25, 69/19/31).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, które nie zostały usunięte w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, proszę Panią Starostę o podjęcie działań, które wyeliminują wszystkie nieprawidłowości z prac podległych służb, usprawnią ich działalność oraz zapobiegną ich powstawaniu w przyszłości.

Wobec powyższego proszę o:

1. Przekazywanie innym jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej, o której mowa w art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), w formie dotacji celowej zgodnie z postanowieniami zawartych umów, stosownie do art. 220 ust. 2 w związku z art. 250 ww. ustawy.
2. Zaprzestanie finansowania Ochotniczych Straży Pożarnych ze środków pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska i wydatkowanie ich wyłącznie na zadania wskazane w treści art. 403 ust. 1 w związku z art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.).
3. Prowadzenie ewidencji pozabilansowej na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.), w związku z § 26 ust. 2 tego rozporządzenia oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.).
4. Zawieranie w umowach w sprawie udzielenia dotacji wszystkich elementów określonych w art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.).

Zgodnie z art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy, uprzejmie proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia.

Przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych niezgodnych z prawdą podlega karze określonej w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby na warunkach określonych w art. 9 ust. 4 i 5 ustawy.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy

Do wiadomości:

1) Przewodniczący Rady Powiatu Świeckiego